

7-5-2017 Bergkerk  
4e Zondag van Pasen | Jubilate (*Jubelt*)

Gemeente van Christus,  
Zondag Jubilate, jubelt, halverwege de Paastijd.  
*De liturgie is vanmorgen ingebed in Psalm 150  
in de prachtige bewerking van Adriaan Schuurman.  
Jubelt .... looft God, looft Hem overal!*

Ik herinner mij een gesprekje – alweer jaren geleden- een gedistingeerde man, vooraanstaand lid van de VVH, hij complimenteerde mij met de preek, ‘ik mag graag naar u luisteren’, zei hij, ... maar ...die liturgie van u ..... daar moet ik toch wel erg aan wennen’ en zo vervolgde hij ‘waarom noemt u de kerkdienst eigenlijk een viering?’ ‘ik ben vaak helemaal niet in de stemming om te vieren ....zelfs mijn eigen verjaardag vind ik niet bepaald een feest en dan moet ik op zondag vieren ....?!.

Ik weet niet meer wat ik geantwoord heb, ik zal me er wel op een dominees maniertje hebben uitgered .... maar zijn vraag ben ik niet vergeten. Ik ben niet in de stemming om te vieren. Hebben wij vanuit onszelf wel wat om te vieren? Hebben wij op deze zondag in de Paastijd wel iets om over te jubelen?

Dat zal waarschijnlijk heel verschillend zijn, voor de een zal het een feestweekend zijn en voor iemand anders was al een hele opgave om vanmorgen wakker te worden ... onze stemmingen wisselen ... en toch neemt de liturgie ons mee om op de adem van het jaar in wisselende accenten .... te vieren, om het leven te vieren, om onze zielsverbondenheid te vieren en vooral om onze ontvankelijkheid te vieren met wat ons overstijgt en draagt, de adem van de Eeuwige, het verhaal van mensen met God en God met mensen.

En dat is allerm minst vanzelfsprekend. Wij hebben niet altijd wat om te vieren, laat staan te jubelen .. daar zit iets vreemds in .. De wereld waarin wij leven is de grote vanzelfsprekendheid in ons bestaan, zo schrijft Franz Rosenzweig ergens, en te midden van die vanzelfsprekendheid, is er het geheel niet vanzelfsprekende van de volgelingen van Jezus.

Bijwoners worden zij genoemd. In het Griekse ‘paroikous’, een woord dat verwijst naar ons woordje parochie. De parochie, zij zijn bijwoners. Wie over de drempel van de parochie binnentreedt die betreedt een vreemde wereld, van vreemdelingen en bijwoners. De leden van de gemeente van Christus zijn als asielzoekers zonder verblijfsvergunning.

Jullie zijn vreemdelingen en bijwoners,  
omdat jullie verbonden zijn met Christus.  
Christenen – zo zegt de Petrusbrief –  
behoren aan Christus en niet aan de keizer.  
Vreest God, eert de koning!  
De koning  
zowel als ieder mens moet worden geëerd,  
als een naaste die mag voorgaan,  
maar aan God komt de vrees toe,  
dat is niet als angst, maar dat is de vreeze des Here  
als een diepe existentiële verbondenheid.  
De vreeze des Here maakt een mens vrij!

Wij behoren niet toe aan allerlei ideologieën  
wij zijn geen slaven van de economie,  
wij zijn geen sofinummers, wij zijn geen kijkcijfers,  
wij zijn geen patiënten of cliënten .....  
wij behoren niet toe aan het neoliberalisme  
of aan een zuil of een politieke vereniging  
of aan een kerk .....  
christenen behoren aan Christus,  
zij zijn vrij in Christus.  
Zij zijn vreemdelingen en bijwoners,  
ook in een nog overwegend christelijke cultuur.

Nu is dat wel een explosief uitgangspunt,  
ik zou niet graag keizer willen zijn  
over deze onderdanen,  
want je kunt er nooit echt van op aan.  
Deze christenen maken altijd een voorbehoud,  
zij willen niet onvoorwaardelijke onderdanen zijn,  
want zij zijn onvoorwaardelijk van Christus  
en daarmee onvoorwaardelijk  
in liefde met elkaar verbonden.

Toch, zo schrijft Petrus met nadruk,  
Christenen behoren aan Christus, maar dat is dan – als het goed is – ook aan hen te merken,  
zij onttrekken zich niet aan de samenleving. M.a.w. zij vluchten niet.  
Zij vluchten in revolutionaire actie vanuit een verheven gelijk  
en zij vluchten niet in een mystieke innerlijkheid  
... zij vluchten niet ... kijken niet weg ..  
jullie zijn vreemdelingen en bijwoners,  
maar wel met heel je hebben en houden  
midden in het leven met alles wat daarbij hoort.

Met alles ..... als we wat te vieren  
en ook als we helemaal niets te vieren hebben  
en soms is dat zo .. als de dag te zwaar is,  
als de pijn te groot is, als het verdriet te diep is ....ook als wij lijden aan het leven.  
Lijden op zichzelf is zinloos, pijnlijk en vernederend.  
Ook daarvoor kun je niet vluchten in de godsdienst,

Christus wijst ons een weg om te volbrengen,  
te verdragen, te verduren.  
In het lijden lijdt God zelf mee in Christus,  
daarmee wordt lijden – hoe zinloos ook – gerelativeerd,  
omdat het gerelateerd wordt aan Christus.  
Dat is een wonderlijk geheim  
en door de eeuwen heen een onnoemelijke krachtbron voor velen.

Die parochie, van vreemdelingen en bijwoners  
tot over hun oren ondergedompeld  
in de samenleving, .... leeft met het appèl,  
de steeds weer te ontdekken vrijheid in Christus,  
weerloze liefde voor alle mensen,  
ze hebben iets met onvoorwaardelijke verbondenheid.  
Dat maakt hen tot vreemden in een samenleving.  
'Atheoi', oordeelden de Romeinen.  
Die christenen zijn atheïsten.  
Zij geloven nergens meer in  
dan alleen in deze Ene, zo vreemde God.  
Het levende beeld van de praxis,  
van de hoop die in hen leeft.

Tom Naastepad schrijft ergens:  
'hoop is ongelof in de catastrofe'.  
Hoop gaat 'against the raising tide'.  
We somberen niet mee.  
De aarde is woest en ledig, duisternis op de oervloed....en God Geest zweeft over het water,  
zo begint het Bijbelsverhaal.

Dat is de hoop die in ons leeft 'against the raising tide', en de doop is daar het teken van,  
in Christus verbonden door het water heen.  
en dat is geheel en al niet vanzelfsprekend,  
dat moet je telkens weer op het spoor komen  
en als je het vind is het meer een ontvangen  
dan een vinden.

Nog een korte tijd en gij ziet mij niet meer  
en nogmaals een korte tijd en gij zult mij zien,  
zegt het evangelie.  
Geloven heeft een tussen- karakter,  
als pelgrims in de woestijn, uit het land van de angst  
maar het beloofde land nog niet in zicht,  
verlost maar niet binnen,  
de slavernij te boven maar nog niet vrij  
het is met het zand van de tijd tussen de tanden  
en toch zingen van het lied van de hoop.

'Nog een korte tijd'  
en ondertussen breken wij het brood voor elkaar  
zoeken de stilte van het gebed  
zingen tegen de klippen op  
en leven met in het verhaal van de Levende!  
Heel vreemd.  
We hebben wat te vieren.  
God zij dank.  
Amen.